

ЗАБРАНА ДВОСТРУКОГ УКИДАЊА РЕШЕЊА У ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ

Забрана двоструког укидања првостепене пресуде уз упућивање предмета првостепеном суду на поновно суђење сходно се односи и на решења донета по правилима ванпарничног поступка којима се тај поступак окончава.

Из образложења:

"Основни суд је актом од 11.12.2018. године тражио да Врховни касациони суд реши сукоб стварне надлежности између тог и вишег суда. У акту је наведено да је првостепени – основни суд у поступку одређивања накнаде за експроприсане непокретности 22.2.2011. године донео решење којим је утврдио накнаду али је то решење укинуо виши суд. Након тога првостепени суд је новим решењем од 22.11.2016. године одредио накнаду али је виши суд укинуо и то решење и предмет поново вратио првостепеном суду на суђење. Сматрајући да је виши суд поновним укидањем првостепеног решења повредио законом установљену забрану двоструког укидања првостепеног решења, основни суд је и тражио да се реши поменути сукоб.

Одлучујући о сукобу стварне надлежности на основу члана 22. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 и 55/14) Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан виши суд.

Закон о ванпарничном поступку ("Службени гласник СРС" бр. 25/02... и "Службени гласник РС" бр. 46/95... 106/2015) је чланом 132. прописао да суд у ванпарничном поступку одређује накнаду за експроприсану непокретност када корисник експропријације и ранији сопственик пред надлежним општинским органом управе нису закључили пуноважан споразум о накнади за експроприсану непокретност. Исти закон је чланом 30. став 2. прописано да се у ванпарничном поступку сходно примењују одредбе ЗПП ако тим или другим законом није другачије одређено. Закон о парничном поступку је у члану 387. став 3. прописао да у случају да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута другостепени суд не може да укине пресуду и упути предмет првостепеном суду на поновно суђење, а чланом 402. је прописано да у поступку по жалби против решења сходно се примењују одредбе ЗПП које се односе на жалбу против пресуде осим одредбе члана 383. став 4. тог закона уколико ЗПП није другачије прописао. Поменута одредба члана 383. став 4. ЗПП се односи на расправу пред другостепеним судом. Из наведених одредаба ЗПП произилази да члан 402. не искључује примену члана 387. став 3. ЗПП која се односи на забрану двоструког укидања првостепених одлука. Самим тим произилази да у конкретном случају виши суд није имао законске могућности да својим решењем поново укине првостепено решење и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак. Због тога ће виши суд, након што стави ван снаге своје решење које је донето супротно закону, поново одлучити о изјављеној жалби као стварно надлежан суд".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Р1 617/2018 од 27.12.2018. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 10.12.2019. године)